

אוניברסיטת בר-אילן קיימה יום עיון לזכרו של פרופ' צבי ארד ז"ל

/ נחמן שפירא

המחלקה למתמטיקה באוניברסיטת בר-אילן קיימה השבוע יום עיון לזכרו של פרופ' צבי ארד ז"ל שהלך לעולמו לפני כארבעה חודשים, והוא בן 75.

פרופ' צבי ארד, לשעבר הנשיא והרקטור של בר-אילן, היה מראשי האוניברסיטה אשר פיתח את פעילותה של האוניברסיטה בתקופת כהונתו. הוא ביסס קשרים ענפים והגדיל את מספר הסטודנטים ואת מספר חברי הסגל האקדמי. בנוסף, היה ממקימי התכנית לנוער מוכשר במתמטיקה ופעל להקמת השלוחות האזוריות של האוניברסיטה. פרופ' ארד ייסד את המכללה האקדמית נתניה ועמד בראשה במשך 24 שנים ובאחרונה התמנה לנגיד המכללה. הוא הותיר אחריו אישה, שלושה ילדים, שבעה נכדים ונינה.

פרופ' מרים פאוסט רקטור האוניברסיטה פתחה את יום העיון ואמרה כי מפגשה הראשון עם פרופ' ארד היה בעודה תלמידת מחקר בבר-אילן, שהגישה את עבודת הדוקטורט שלה בעוד פרופ' ארד היה רקטור ונשיאה של האוניברסיטה. פרופ' ארד קרא את עבודת הדוקטורט של פרופ' פאוסט והביע התעניינות רבה בעבודת המחקר שעסקה בפסיכולוגיה קוגניטיבית. פרופ' פאוסט ציינה: "אני מספרת את הסיפור הזה כי אני חושבת שמדובר

במקרה די נדיר שאדם ועוד מתמטיקאי יתעניין בדוקטורט בפסיכולוגיה בהיותו נשיא ויתקשר לתלמידת המחקר וישאל שאלות השמורות למיטיבי לכת בתחום הפסיכולוגיה. החוויה הזו מדגימה בתמציתיות את נקודת המוצא של אדם סקרן ואוהב דעת, אין ספק שפרופ' ארד היה בדרגה מאוד גבוהה מבחינת רוחב הדעת שלו. זה התבטא בכל תפקיד שהוא מילא: נשיא, רקטור, ראש מחלקה, דיקן ועוד כהנה וכהנה תפקידים שתמיד איששו שמצד אחד מדובר באדם שיש לו עניין עצום במדע - כמתמטיקאי פעיל - שלא פסק מלכתוב מאמרים אקדמיים בינלאומיים בכתבי עת נחשבים, ומצד שני גילה אכפתיות במה שקורה מסביבו". עוד הוסיפה פרופ' פאוסט: "הבעש"ט בפירושו על אימרת חז"ל המתכתבת עם פרקי אבות ל'איזהו חכם - הרואה את הנולד' - אומר, שפירוש הפשט לראיית הנולד מדבר על אדם שרואה כמה צעדים קדימה, אבל הבעש"ט מוסיף כי הפרוש הדרשני והמתקדם לפסוק זה - מדבר על אדם שרואה מה שעוד לא נולד, ופרופ' ארד כל הזמן עשה דברים שאף אחד לא ראה - כדוגמת: הקשר עם המכללות ותרומתו לתנופת המכללות, פיתוח הקשרים עם חו"ל והקמת התכנית לנוער מוכשר במתמטיקה שיזם אשר שמורה

לה חשיבות לאומית". בתום דבריה ציינה פרופ' פאוסט: "למעשה פרופ' צבי ארד פעל באופן שהותיר חותם ממשי ונצחי בכל תחום שהיה תחת אחריותו ובזה אפשר להתנחם".

פרופ' אלכס לובוצקי חתן פרס ישראל למתמטיקה לשנת תשע"ח הסביר כי: "צבי היה אדם בעל נחישות שרץ מרתון למרחקים ארוכים, בעל עמידות נפשית יוצאת דופן שהקרינה הן על העיסוק שלו במתמטיקה והן על כל הפעילות האדמיניסטרטיבית העצומה שלו וחסרת התקדים". פרופ' לובוצקי הוסיף: "עבודתו האדמיניסטרטיבית לא האפילה על הצלחותיו הרבות כמתמטיקאי בעל שם עולמי שהצליח בנוסף לכל העשייה הברוכה לשלב חיי משפחה מספקים ומלאים".

פרופ' מינה טייכר ראש מכון אמי נתר במחלקה למתמטיקה באוניברסיטת בר-אילן ציינה: "מה שייחד את דמותו של פרופ' צבי ארד היה השילוב המופלא שלו: מהות, תיזמון וסגנון שאפיינו את התנהלותו של פרופ' ארד בכל עשייה שלו". לדבריה: "במהות - הדבר החשוב ביותר אצל צבי - היה היחס והדאגה לבני האדם, בנוגע לתזמון - כל דבר שצבי היה צריך לעשות - הוא היה עושה אותו באופן הכי מידי והכי גטול דחינות

שאפשר, ובנוגע לסגנון - צבי היה סוג של 'כולדוזר' המסוגל לבצע את המשימות הקשות והמסובכות ביותר - במלוא הכוח, העוצמה והמסירות".

עוד השתתפו ביום העיון: פרופ' עוזי וישנה ראש התוכנית האקדמית לנוער באוניברסיטת בר-אילן, פרופ' מרצל הרצוג מאוניברסיטת תל-אביב, פרופ' אבינעם מן מהאוניברסיטה העברית, פרופ' מיכאל מוזיצ'וק מאוניברסיטת בן גוריון, פרופ' הארוני בלאו מאוניברסיטת צפון אילינוי, פרופ'

גדי קוזמא ממכון ויצמן, פרופ' יובל רויכמן אשר הנחה את יום העיון ועוד.

פרופ' צבי ארד ז"ל. צילום: דבורת אנינסקי-בר-אילן